

РАДА

газета політична, економична і літературна
виходить щодня, окрім понеділків.

Рік третій.

Літній театр Кунецького Саду.

Товариство Українських Аристів під орудою П. К. САКСАГАНСЬКОГО.

Святогодня, 5-го серпня, спектакль не буде.

У середу, 6-го, „СУЕТА“, комедія у 4 діях Каренка-Карого.

У п'ятницю, 8-го, бенефіс артиста Д. Н. Мови „Батькова казка“, драма у 4 д. Каренка-Карого.

Початок о 8^{1/2} годині вечора.

м—193—82

ГОЛОВНА КОНТОРА І КНИГАРНЯ
„Літературно-Наукового Вістника“
перенесена з Прорізної вул. на
Вел.-Володимирську, № 28.
Просять звертатись по новій адресі!
3-297-1

КОМЕРЦІЙНА ШКОЛА Т-ВА ВЧИТЕЛІВ.

Навчання вкінці хлопців і дівчат. Школа має права Держ. (Правит.) комерц. школ. Вакансія є у молодш. пригот., і старш. пригот. (платна 80 карб.), I, II і III (кл. 100 карб.), IV та V (кл. 120 карб.) класах. Вступні іспити почнуться з 18 авг. У Київі, Терещенківська, 25. 16-289-3

ПРИВАТНА МУЖ. ШКОЛА 1-го РАЗР. В. Б. ПОКРИВНИЦЬКОГО

Рейтерська, 31.

Приймаються прохання в пригот., I—VI кл. щодня з 9-ї до 2-ї години. При проханні необх. метричне свід. (не копія), свідоцтво про стан (зван.). Вступні іспити 8 августа. Початок вчених 19 августа.

10—292—2

Музично-драматична школа М. В. ЛІСЕНКА

Велика Підвальна вул., 15.

Фортепіано, спів solo, скрипка, віолончель, теорія музики, сольфеджіо; драматична штука: український і російський відділі.

Ширші відомості і прийом прохань щодня од 11-ї до 2-ї години дня.

10—285—5

Скрипки по 2 карб. 50 коп., 3 карб., 4 карб., 5 карб., 6 карб., 8 карб., 10 карб. і дорожчі.
Симчики по 40 коп., 50 коп., 75 коп., 1 карб. і дорожчі.
Гитари по 3 карб. 50 коп., 4 карб., 50 коп., 5 карб., 6 карб., 7 карб. 50 коп., 10 карб. і дорожчі.
Балалайки від 1 карб. 25 коп. і дорожчі.
Казарноти та флейти по 4 карб., 4 карб., 50 коп., 6 карб. 50 коп. і дорожчі.
Гармонії російські, італійські, строни одноряд. від 1 карб., двохрядні від 10 карб., трохрядні від 25 карб. і дорожчі.
Всілкі інші музичні струнні та все, що до них потрібно, можна набути в головному дому музичних струннів і нот.

Г. І. ГИНДРЖИШЕК, у Київі, Хрестатик, № 58. 10—291—9

ПЕРШЕ ВЗАЄМНЕ

ТОВАРИСТВО СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ.

Люди праці обох позів, всіх професій, що вступають в члени Першого Взаємного Товариства Страхування життя забезпечують на видачу своєї поєднаної смерті своїх родичів, або себе в старості капіталом від 100 карб. до 5.000 карб.

Товариство Взаємне не має комерційної мети товариства акційних, способів і пла- нів страхування однакових з іншими страховими товариствами але за значимості перевагами і відготовані для членів страхувателя, які по розміру премій (пав- тіжів), так і подолинни (логотипами) умовами.

Ширші інформації в Правлінні Київського Округу, Прорізна, 12. Телефон № 1898. гд—234—9

Антисемітізм чи розумний національний егізм?

Нема, здається, від одного діяча практика на полі сільської кооперації в районі так званої „черті“ єврейської осілості, якому б не довелося в тій чи іншій мірі мати діло з єврейською проблемою. Ні для кого не секрет, що в районі „черті“ майже вся дрібна торговля сконцентрована в руках євреїв, отже кожне нове кооперативне товариство зменшує сферу впливу єврейської торговли, вибиває з якої-небудь позиції. Позичкове товариство вибиває з позиції євреїв-хваря, потребительське товариство — євреї-камаря, товариство для продажу сільськогосподарських продуктів — євреї-скупщика і т. д. Таким чином, усяка діяльність на користь поширення кооперативної справи фактично звязується з боротьбою проти

єврейського впливу, й носителям кооперативної ідеї несподівано для самих себе доводиться виступати в ролі... антисемітів.

Українським кооператорам найчастіше доводиться виступати в цій ролі, але відповідно до канонічного напінням, що підуть більші або менш канонічні карти відповідно до того, чи крім нарушення цієї нашої заборони більш або менш підконтрольно авторитет пароха в його парохії. Завідуючі і сотрудникі після канонічного напінняння в такому випадку не будуть приняті в пропозицію на парохію через 5 літ*.

Що ж значить це розпорядження? Як я вже писав у статті „Український національний рух і князі церкви“ („Рада“, № 171), між унітськими єпископами і унітським духовенством української народності в Галичині ніколи не було єдності в національних змаганнях. Давніше на ширині української національної свідомості духовенством діяли вороже тодішні владики-московіфи, а теперішні владики, хоч офіційно не признають до московільства, але й не відінюють прихильності до українського національного руху, а хотіли бутворити з духовенством окрему клерикальну партію, яка в національно-політичних справах буде б податливіша до згоди з польським пануванням над українським народом, а в справах суспільно-політичних поборювалася би поступово ідеї теперішнього українського національного руху.

Однак маса теперішнього духовенства, котра, як я вже вказав у загальній статті, хоч і виступає проти вільнодумства світської інтелігенції на релігійному полі, та за те в политичних справах явиться не менш радикальною од тієї ж світської інтелігенції, — сим планам владик піддається не легко. Отже митрополіт Шептицький, поки ще підготував собі нове покоління священиків, зовсім податливі його волі та його планам, порівняно з якою скільки зможе обмежити діяльність теч-

Ціна окремого № 4 коп.

Адреса редакції і контори:
у Київі, Велика Підвальна вул. д. 6,
біля Золотих воріт.

— Телефон редакції 1458. —

Телефон друкарні 1069.

Умови передплати на р. 1908.

на	на	на	на	на	на	на	на	на	на
1 рік	11 м.	10 м.	9 м.	8 м.	7 м.	6 м.	5 м.	4 м.	3 м.
6.	5.70	5.20	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75

Рокові передплатники можуть виплачувати передплату частками, в 2 стоки: на 1 лів. 3 карб. і на 1 арп. 3 карб., в 3 стоки: на 1 лів. 2 карб., на 1 февр. 2 карб., і на 1 бер. 2 карб.

За границю: на рік 11 карб., на півроку 5 карб.

50 к., на 3 міс. 2 карб. 75 к., на 1 міс. 1 карб.

Передплата приймається тільки з 1-го числа кожного місяця.

За зміну адреси 30 коп.

Рукописи, на яких не зазначені умови друку, вважаються безплатними.

Умови друкування оповісток:

За рядок петугу попереду тексту або за його місце платиться: за перший раз 40 коп., за другий 20 коп.

За рядок петугу після тексту: за перший раз 20 коп., за другий — 10 коп. Хто шукає заробітку, платить за оповістку в 3 рядки 10 коп. за раз.

графа. Так прим. нинішнє „Діло“ з приходом наведеного розпорядження заявляє, що „граф Андрій Шептицький скинув шелом, яким досі закривав своє справдіні національної обличчя“ та що „перед нами стане чужинець, надиханий традицією валенродизму, член ворожої нам суспільності, що вкрався на український митрополічий престол хіба лише на те, щоб внутрішнім ослабити відпорну силу перед ворожим напором“.

Коли до того додамо ще найновішу звістку, що єпископом суперантом митрополіта Шептицького має стати польський князь Сандомирський, то відверто, що „граф Андрій Шептицький“ знову відійде від власного духовенства, що він вже постійно жив в Римі, а тепер живе в львівських патерів езуїтів, — передовше, очевидно, на унітській обряд, — що роль і плані гр. Шептицького стануть ще ясніші.

Чи маса українського духовенства зуміє сперечатися з тими планами, зуміє оборонити свою громадянську свободу, якою — піднесмо її з патріотичною — ніякого застюю та обмежує так, як це робить своїм розпорядженням львівський митрополіт, — по бачимо, мабуть, незабаром.

В кожному разі українська світська інтелігенція в Галичині повинна заздалегідь приготуватися до того, щоб через таке обмеження свидомості громадянської діяльності духовенства не було ніякого застюю та обмеження львівського митрополіту, — по бачимо, мабуть, незабаром.

М. Лозинський.

ПО РОСІІ.

— Збільшення жалування учителям. Зараз при міністерстві просвіти, під проводом Георгієвського, особлива комісія обмірковує питання прозбільшення жалування учителям народних шкіл. Незабаром буде складено відповідний законопроект, який буде внесене негайні в Думу після відкриття осінньої сесії.

(Слово).

— Союзники. В „Росії“ надруковано: „Зважаючи на те, що в газеті „Русськое Знамя“ появився лист за підписом голови студентського відділу „сокира р. народу“ при петербурзькому університеті Шенкена, виконуючий обов'язки ректора просить нас оповісти, що такого відділа при петербурзькому університеті немає. Шенкен вносив статут студентського відділу „сокира р. народу“ до ради петербурзького університету для ствердження, але ради одноголосно постановила одкинути це прохання, зважаючи на те, що в університеті не можуть по закону існувати політичні організації“.

— Цікаві архівні речі. В архіві міністерства внутрішніх справ зосталися деякі речі, одібрані у скопців. Зважаючи на історичний, художній та побутовий інтерес цих речей, міністерство передало їх в музей Олександра III. Колекція ця складається з 14 портретів фундатора скопської секти Кіндрата Селіанова, трох портретів царя Петра ІІ, після чого відійшли до речі. Шенкен вносив статут студентського відділу „сокира р. народу“ до ради петербурзького університету для ствердження, але ради одноголосно постановила одкинути це прохання.

— Церковний староста — жінка. В Москві зібрали парадом церкви св. Миколая вперше в Росії вибрали на посаду церковного старости жінку Растрієву.

— В духовних сферах. Між петербурзьким духовенством і в близьких до синоду сферах знову йдуть розмови про те, що незабаром покине свою посаду митрополіт петербурзький, і Янинський. Чутки ці появивались в звязку з тим, що в політиці духовної бюрократії помічається крутій поворот направо. В той же час сповіщається, що в сентябрі збиратимуться послані відповідно до синоду петербурзькі та янинські єпископи, а також виходять в одставку члени синоду — протопресвітери Желобовський і Янинський. Чутки ці появивались в звязку з тим, що в політиці духовної бюрократії помічається крутій поворот направо. В той же час сповіщається, що в сентябрі збиратимуться послані відповідно до синоду петербурзькі та янинські єпископи, а також виходять в одставку члени синоду — протопресвітери Желобовський і Янинський. Чутки ці появивались в звязку з тим, що в політиці духовної бюрократії помічає

— Замах на згвалтування. 1 августи в народному домі в Петербурзі під час вистави опери Римського-Корсакова "Снігурочка" було зроблено замір згвалтувати дівчину-підлітка. В безплатних місцях з лівого боку в театральній залі між публікою, яка складалася переважно з жінками, стояв невідомий чоловік; в одязі робітника. Невідомий був п'яній. Як тільки підняли завісу і в театрі стало темно, розігнали по залі страшний крик. Засвітили електрику, виставили припинили. Виявилось, що невідомий, користуючись темнотою, намірявся згвалтувати чотирнадцятирічну дівчину, що стояла попереду Його. Невідомого затримали і, склавши протокол, одвели в поліцейський участок.

(Р'єч).

Подія при розигриші лотереї. 1 августи в залі петербурзької земської управи було назначено розигриш "Большої лотереї в пользу общества улучшения быта пітомцевъ Императорского спб. воспитательного дома". Лотерея ця відріжнється від інших подібних її як кількістю білетів (180.000), так і розміром вигришів (перший вигриш—400 карб.). На білетах є підписи голови правління товариства графині Бобринської, але впорядження лотереї було передано фірмі Баліна. Розигриш відкладали декілька разів, і нарешті, було назначено на 1 августи. На лотерею прибуло коло 400 чоловік публіки. Роспорядники вже хотіли почати розигриш, але де-то з публіки побажав провіріти печатки на скриньках з білетами. Виявилось, що ніяких печаток немає. Публіка захилювалася і стала вимагати, щоб було покликано поліцію. Прибув пристав, який призначив, що лотерея впоряжана незаконно і через те не може відбутися. Поляця склали протокол і запечатали скриньки з білетами.

(Р'єч).

— Наказ про денщиків. Оповіщено новий наказ про денщиків. Всім генералам і офіцерам положено по одному денщиків. Крім одного денщика генералам і штаб-офіцерам видаватимуться ще на наймен прислуги: першому—на двох, а другому—на одного чоловіка по 10 карб. на місяць. Назву "казенна прислуга" скасовано.

(Б. В.)

— Надзвичайне злочинство. 1 августи в місті Рибинську з'явилася звітка про надзвичайне злочинство в дитячому приюті імені Баскансової і Тюменьової. Як повідомляє "Гол. Москви", медичним оглядом дівчаток цього приюта встановлено, що 11 дівчаток, в звіті від 8 до 12 років, згвалтовано. Дівчатка кажуть, що їх згвалтували директор приюта Макаров. Макаров—вже старий чоловік років 65, статський советник, старший губернський лікар, давній рибинський житель, сам батько де-кількох дочок, тепер вже дорослих, зразковий сім'янин. Макаров давно вже присвятив себе дитячому приютові. Дітей приступаючи до волости. А звідти попав і в повітовий город. А там його і до губернії вибрали.

— Всіоди свині вивезли!—рассказував по-тім він на селі своїм приятелям.

Але як прийшов у губернію, став коло дверей "Народного Дому", де були вибори, то й не зінав вже, що його дали і робить. Та й тут, дав Бог, свіні допомогли.

— Бачу як—айде на вибори товстий претендент пан—оконом знакомий! Ще в Піліпівку дві хруні рябих у нього прикупив. І могочич, спасибі Йому, випили!

Маленький фельєтон.

Як прославився Панько Онуч.

«Всіх сесій нам приходилося защищати свою крестьянську групу оть различных военных действий. Сліва оть таких депутатов, которые, как и деп. Даубинський, візли силові в нашу групу, і оть всіх тих, кто вдається за крестьян, хотя ничего у него крестьянського никогда и въ поминъ не было. Къ концъ сесії мы можемъ ст гордостью сказать, что мы свою крестьянську групу сохранили незамаранно!»

3 депутатські интерв'ю "Россія".

Панько Онуч і несувся як став депутатом. Оказів трапилася з ним весна, коли у кожного на селі роботи було по вуха. Треба було когось вибрати. Дільники міркували, міркували і вибрали Панька.

— Ти все одно мов приблудний! Свініми торгую! То іди і у волость!

Приблудним Панька називали за те, що він ніколи в домі не сидів: все вештавсь по ярмарках та святах менджував. Там купити, а там продаст. Ось і заробить якусь копійчину старій Прісці на сіль. За це його "бувалим" считали всі на селі. Со дів іні справді не бував. Був і в Умані, і під Бендериами. Аж до Київської заходив. То то там гарні свіні! Маліго молдована годують.

Пішов Панько до волости. А звідти попав і в повітовий город. А там його і до губернії вибрали.

— Всіоди свині вивезли!—рассказував по-тім він на селі своїм приятелям.

Але як прийшов у губернію, став коло дверей "Народного Дому", де були вибори, то й не зінав вже, що його дали і робить. Та й тут, дав Бог, свіні допомогли.

— Бачу як—айде на вибори товстий претендент пан—оконом знакомий! Ще в Піліпівку дві хруні рябих у нього прикупив. І могочич, спасибі Йому, випили!

Історія одного селяніха.

Еркман Шатран.

1789 рік.

Частина перша.

Далі*)

XIV.

Вернувшись додому, я зараз розказав батькам, що дядько Жан запросив мене з батьком до себе завтра на обід враз із найпovажнішими людьми з Бараків. Вони зрозуміли, яка це для нас, і батько дуже зрадлив. Він почав розказувати, як року 1757 враз з Жаном Леру вони тягнули жеребки, а потім, взявшись під руки, ходили по місті з стрічками на брилях; потім він розказав, як я родився і він просив Жана Лера за кума. Все це він пам'ятав до найменших дрібниць і раз-ураз промовляв:

— Добри часи були тоді! Добри часи!

Мати також була рада, але вона ще сердилась на мене, то я сиділа мовчки і праля. А проте на другий день вранці чисті сорочки і святкова одяга лежали вже готові на столі; вона ще відвідувала все помила, висушила і прилагодила. А коли о-полудні ми з батьком вишли вже на вулицю, вона, ставши на порозі, дивилася нас усіх і кричала сусідам:

— Вони ідути до Жана Лера на обід з найпovажнішою старшиною.

Старий батько, спершись на мою руку, говорив мені, усміхачись:

— Ми причепурилися так, як у день виборів. З тою пори нам ще не сталося ніякого лиха; коли б і діал так Бог дав, Мішель. Треба тільки язика придергувати на тих великих обідах завжде балакають за багато. Треба нам поберегтись; чуєш, Мішель?

— А так, батько; та ви не бійтесь, я нічого не скажу.

Він, бідний, увесь свій вік боявся і тримтів, як той заєць, що його цікують собаками, а скільки тоді було таких, як він! Всі старі селяни, що весь свій вік звікували під панською та монастирською владою, не знаючи ніколи правди.

Всяке нове діло повинна починати м-

лодь, а зо старих людей хіба тільки такі завзяті, як Шовель, котрі ніколи не міняються і нічого не бояться. Коли б селяне самі мусіли робити революцію р. 1789, коли б не почалигородине, то ми і досі жили б як у р. 1788! Що ж по-діє? Через ті злідні і страждання пропадає сміливість; одважний тільки той, хто щастливий. А надто—дуже темний був народ.

Але у той день можна було бачити, як розв'язує язики добре вино. Ми що на горів двоє не дійшли до трактира, а вже почули голосний сміх і весело розмову наших старих Летюм'єв, Кошар, Кльод Гюре, підводичів Гот'є Курту, старий лушкар, і сам дядько Жан розмовляли, стоячи коло великого стола, накритого білою скатиркою. Коли ми війшли, осліпли нас безліч пляшок, чарок, розмальованих стародавніх фаянових тарілок, і свіжених чистих ложок і виделок, що блищають, як срібло.

— О! Ось і мій старий товариш Жан П'єр!—скрикнув дядько Жан, ідути нам на-застірі.

Він був у парадній одязі ковала: куртка з гусарськими гудзиками, кучерява перука, сплетена з-заду у косичку, відкрита сорочка, широкі штани, вовнині панчохи і черевики з срібними застіжками. Гладкі штоки його аж тримтели в радищах.

— Та, й ради я, що бачу тебе, Жан П'єр. Так і згадую давні часи, як тебе побачу!

У батька аж слізки стояли очах.

— Так, так Жан,—мовив він тримтів голосом. Добре часи були, як ми ставали до призову. Згадую і я іноді; минулося, не вернеться!

А Летюм'є, у трекутньому брилі на бакір, у червоному кафтані, що висів на Йому, як на кілочку, в червоному жилеті за стальовими гудзиками, що дзвонили, як цимбалі, овався:

— Та вже вернулись ті часи, Жан П'єр; ми позачора всі вернули назад; народ переміг! Хай буде радість!

І він підіймав свій брил мало не до стелі; а всі інні весело сміялися, поглядаючи на цлу низку пляшок на столі; серце раділо у всіх. То один то другий повертає голову на бік, буцім-то щоб но-

Підходить Панько до нього, поздоровкалися за руку. Став з ним наш виборщик поруч і кирпух задер. Ідути інші панни. Мужики шапки скідають. Спини гнуту. А Панько тільки носом крутить, а під кінець каже:

— Що ж то ви, панове громадо, кланяєтесь Ім. Чи ми ж не такі тепер виборщики як і вони? Стій! Хай нам кланяються!

Мужики кинули оком один на одного таї справді перестали шапки скідати. Поглядли вибори. Стали нишпорити підлітки поміж мужиками, щоб дурнішого знайти. Кажуть Ім "хитрі" лядки.

— Он Панько. Навіть читати, здається, не вміє!

А Панько і справді левде-левде бука-за-ба ще малим у дяка вивчив. Тай то забув до лиха.

Вибрали пані Панька. Прийшов він до дому і став з того часу в селі називатись паном. А Панько дуже хотілось, щоб і не приблудив Паньком, а просто—депутатом-кабанником.

Але Панько не журився:

— В Петербурзі зате буде честь! потішав він стару. І став величать себе—Пантелейоном Аничним. Так він в Петербурзі і міністрам, і панам депутатам рекомендувався.

Репортаж Скоробрешка шився по куларах, як посолений. Йому було заказано на сьогодні без 200-ти рядків в редакцію Й не показуватись. А він левде напікравав 50-тій то нісенінці якоїсь. Сесія кінчалася. Депутати страшенно нудилися, "Хворум" левде дихав. Пусто і в куларах. Сонно блукало скільки ледачих октобрістів та Пантелеї Аничов сидів в куточку і в носі колупав. Скучно було Йому.

Панько не вміє читати, як Скоробрешка

наговорив Йому цілу купу всіляких крутих слів і кудись знак, а він сидів як опарений, віпразив і сопіл. Шідливий Джигулич не зможе або по "письменному" вже Джигуличеву

наговорив Йому цілу купу всіляких крутих слів і кудись знак, а він сидів як опарений, віпразив і сопіл. Шідливий Джигулич не зможе або по "письменному" вже Джигуличеву

наговорив Йому цілу купу всіляких крутих слів і кудись знак, а він сидів як опарений, віпразив і сопіл. Шідливий Джигулич не зможе або по "письменному" вже Джигуличеву

наговорив Йому цілу купу всіляких крутих слів і кудись знак, а він сидів як опарений, віпразив і сопіл. Шідливий Джигулич не зможе або по "письменному" вже Джигуличеву

наговорив Йому цілу купу всіляких крутих слів і кудись знак, а він сидів як опарений, віпразив і сопіл. Шідливий Джигулич не зможе або по "письменному" вже Джигуличеву

наговорив Йому цілу купу всіляких крутих слів і кудись знак, а він сидів як опарений, віпразив і сопіл. Шідливий Джигулич не зможе або по "письменному" вже Джигуличеву

наговорив Йому цілу купу всіляких крутих слів і кудись знак, а він сидів як опарений, віпразив і сопіл. Шідливий Джигулич не зможе або по "письменному" вже Джигуличеву

наговорив Йому цілу купу всіляких крутих слів і кудись знак, а він сидів як опарений, віпразив і сопіл. Шідливий Джигулич не зможе або по "письменному" вже Джигуличеву

наговорив Йому цілу купу всіляких крутих слів і кудись знак, а він сидів як опарений, віпразив і сопіл. Шідливий Джигулич не зможе або по "письменному" вже Джигуличеву

наговорив Йому цілу купу всіляких крутих слів і кудись знак, а він сидів як опарений, віпразив і сопіл. Шідливий Джигулич не зможе або по "письменному" вже Джигуличеву

наговорив Йому цілу купу всіляких крути

юля до 31 янв. вісімкою під час земством 14.000 карб., чернігівським 5.000, київським—5.000, харківським—6.000, катеринославським—4.000. На чолі цієї організації стане з'їзд уповноважених, що скликатиметься весною перед початком переселення та в осені перед земськими сесіями. Виконуватиме всі справи країв бюро, головою в якому буде председатель під час земської управи.

◆ Тимчасовий вакзал у Київі буде відкрито аж на прикінці жовтня, а не в січні, як малося раніше. Гальмує всю справу парове отримання, яке заводиться в новому вакзалі.

◆ З Волині. Віна в Житомирі. У Житомирі почала пошесті віспа. Були випадки смерті од цієї недуги. Городськими санітарними лікарями організовано безплатне приступові віспи у тих частинах міста, де були слабування. Багато людей, особливо старів, рішучо зрикаються приступові віспи, бо, мовляв, це „грізне діло“.

◆ Купують землю. У м-ку Степаніві окупилась контора, яка спорудить землю князів Імператорських. З окопишніх сел сходяться туди люди і приторговують тут землю.

◆ З Поділля. На стипендію Менделєєва. З августи у Камянці-Подільському гуртком студентів-хіміків улаштовано було танцюальну вечірку, прибулою до якої піде на стипендію пам'яті великого вченого Д. Менделєєва в камянській хлоп'ячій гімназії.

◆ Врожай. У подільській губ. озимина вродила гарше, ніж звичайно; ярова пшениця, ячмінь та овес не лихі; гречка, прося та кукурудза так собі.

(Под.).

◆ Трус. Цими дніми в Бар приїздив помішаний могилівського співака з городами робити трус у тамешного купця М. Гальперіна. Квартиру оглянули дуже пильно, та нічого сікінсько недозволеного не знайшли. Гальперін застався на волі.

(К. В.).

◆ Через парадіян. „Подоля“ співава, що у вінницькій лікарні още недавно привезено священика волинської єпархії М. Ш., який збожеволів через повсякчасні погрози своїх парадіян.

◆ З Чернігівщини. Хлопчик-душогуб. В маєтку п. Требинської, під л. Карпівкою, городянського поїві, однадцятилітковім управителям застрілив робітницю, селянку Параску Прищепову, за те, що вона глузувала з його. Хлопець пішов у кабінет батьків, узвіз до стіни рушниці і, як тільки увійшла туди та селянка, застрілив її.

(Утро).

◆ Справа курських соц.-революціонерів. 2 августи у харківському воєнному суді скінчилася справа курської соціал-революційної організації, що тривала два дні. Суд надав 5 годин і виголосив присуд. Таранов, Баринов та Галицький за належність до цієї організації, за оружжя, опір і передержування бомб присуджені до каюти: перший і другий на 5 років і 4 місяці, третій на 2 роки 8 місяців. Останніх підсудних: Булгакова, Антонова та Вайнчуна вправдано.

(Ю. Кр.).

◆ З Харківщини. Самосуд. Після селом Покровським юрба селян вчинила самосуд над 3 збройними грабітниками, що напали на кількох селян. Один грабітник наїхав на жито 1 р. 10 к., борщено 1 р. 25 к., овес 75—65 к., гречка 80—90 к.

(Од. власн. кор.).

◆ З Полтавщини. Земські страхування. На основі теперішніх правил волості управляння доставляють пожарні акти про пожежі, школи од яких не більше як на 200 карб., просто в губернську земську управу; а про інші пожежі спішу на провірку до повітових земських управ. З уваги їхніх видок, що взаємне земське стра-

хування робиться волостями погано, не на вигоду земствам. На актах про пожежі земства робить іноді такі уваги: ця по-вітка „вовсі не горіла“, „це саж не був застраховані“. Чрез це земство доводиться даремно виплачувати чимало грошей страхувальниками.

◆ Труси в Кременчуці. Останніми днями, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останніми дніми, як сповіщає „Утро“, в Кременчуці зроблено цілу визку трусів у шевців; у де-кого з них узято відомості про їх належність до професійної спілки шевців. За забастовку шевців, що була цими днями, 7 чоловік арештовано і посаджено в тюрму.

◆ З Катеринославщини. Роскопки. Останні

тербурзі налічено 174 самогубства, 20 трамвайних і 13 коночних нещасних випадків.

До ювілею Л. М. Толстого.

ПЕТЕРБУРГ, 3. До комітету про вшанування Толстого прилучився Леонід Андреєв.

МОСКВА, 3. Всі oddi "Союза руського народу" подали 24 проханням городському голові про "недопущені" ювілейного свята. Опірь того союзники обмірковують план активного виступу проти свята. Сутка, що Коновніцин має намір прислати своїх дружинників на ювілей.

Археологічний з'їзд.

ЧЕРНІГІВ, 2. Сьогоднішні загальні збори присвічено було пам'яті небіжчика професора Володимира Антоновича, відомого українського археолога і історика. Д-р Линниченко прочитав свої спомини про небіжчика.

Арешт розбійників.

БРЯНСЬК, 4. В лісі, біля ст. "Сельцо" арештовано шайку озброєних грабіжників. В перестрілці вбито одного, поранено трохи, а п'ятий сам дався в руки.

Цікаво для семинаристів.

ПЕТЕРБУРГ, 2. Міністерство народної освіти видало такі правила для вступу семинаристів у варшавський університет: вихованці православних семінарій, незалежно від часу скінчення курса, допускаються на всі факультети варш. університету; а ті, що скінчили тільки 4 кл., повинні попереду скласти додаткові іспити по математиці, фізиці і одній з нових мов. Ті, що скінчили 6 класів, приймаються на цей 1908—09 рік без додаткових іспитів, але факультети все ж таки мають робити такі іспити.

За кордоном.

До подій у Турції.

ПЕТЕРБУРГ, 2. На засіданнях ради міністрів завжде бувають представники від молодотурків.

Агітация проти султана збільшується. Султан на останньому селімілківі має дуже хворобливий вигляд.

Після домагання молодотурків до міністерств будуть закликані порадники, європейські знавці державних справ.

Молодотурки випустили відозву, що поки європейські держави не втрачутимуться, в турецькі справи, то чужосторонні і християні цілком будуть забезпеченні, а в проповіді разі молодотурки, не ручаються за їх спокій.

Сподіваються арешту Саїда-Паші.

Забастовки трамвайних службачів і інші скінчилися, опріч портової забастовки.

Кімілі-паша скасував у Македонії всі суди, встановивши звичайне судінство.

ПЕТЕРБУРГ, 3. Тушан-паші доручено оберігати християн.

Зідня скінчилось, що серед молодотурків Амет-Різа казав кореспондентам, що Турція повинна належати туркам, Балкані — балканцям і що реформи будуть проведені без участі Європи, але не проти ІІ бажаннів.

Нагло вмер воєнний міністр Редшибіца.

До подій у Персії.

ТЕГЕРАН, 3. Шах підписав олтавку Самад-ханові, посланників у Париж, брат Самад-ханів сидів у бесті французької місії.

УРМІЯ, 3. В Макінському ханстві турки захопили шість сіл. Курдський бек з'явився в окрузі Ензелі і пропонує перейти в турецьке підданство, лякаючи наїздом Авер-паші.

БЕРЛІН, 2. Помер відомий професор філософії Фридрих Паульсен.

Література, наука, умілість і техніка.

= Колекція єгипетських папірусів. На історичному конгресі, який недавно відбувся в Берліні, показували величезну колекцію єгипетських папірусів. Деяким з них більше чотирьох тисяч років і вони належать до початкових моментів єгипетської просвіти. Всі папіруси розшифровані, через це вони цікаві і для тих, що не вміють читати древні пам'ятники. Культура, господарські життя та література народів, які оселялися Сходу, — все це збереглися для нащадків жовтів і навоєні таблиці та пергаменти.

Мік иншим, в колекції є воскова табличка, яка свідчить, що в ділі виховання ми не дуже далеко відішли від древніх: вже єгиптяни, як виявляється, карали неуважного учня, примушуючи його по де-кілька разів переписувати одну і ту ж фразу. На дощечці п'ять разів повторюється фраза: "Будь уважним, хлопче, щоб не бути битим". Для вправлення школярських писанин єгиптяни уживають червоне чорнило.

Цілі ряд папірусів присвячено літературі. Деякі з них свідчать про глибину психічного аналізу. І дають взірці двігністого стилю. Такі "Оповідання про красноморського селянині" та "Розмова утомленого життя з своєю душою" — казка з часів Хеопса I (за 1600 років до Христі).

= Міжнародний комітет допомоги вільний торгові. Перший міжнародний конгрес вільної торгівлі, який зібралася був у Лондоні, на останньому своєму засіданні вибрав постійний комітет, куди увійшли делегати од усіх держав, представники яких були на з'їзді. За представників од Росії

в цей комітет обрано професорів Озерова та Святловського.

Театр і музика.

— Катеринославська "Прогресів" 2 августи виставляла у власному помешканні комедію М. Старицького "Круті та не прекручуй".

— В трупі Л. Сабініна готуються до вистави нові п'єси: "Вільний шлях" Г. Левченка та Ф. Биковського. І "Зарада" Степовика.

— Спектакль на пам'ятник Т. Шевченкові 3 августи у Верхнедніпровську тамтешнім аматорським товариством під орудою Ф. Корольова та режисуру К. Матеса була уряджена вистава: 1) "Панна Штукарка", жарт А. Володського і 2) Вокальний "оділ", присвячений Т. Шевченкові. 10 відсотків прибутку піде на пам'ятник Шевченкові в Києві.

— У Чернігові зараз грає "русско-малоруська" труппа д. Чернова. Орударем трупи з своїх спектаклів робить "русско-малоруську" мішанину: одногодні виставляє "Бідні овечки", другого — "Хмару", а там "Помсту жідівки", "Палату № 6" і т. д. Анонсуються такі п'єси: "Богдан Хмельницький", "Аскольдова могила", "Жизнь Человѣка", "Жизнь за Царем".

— "Музично-вокально-драматическое" тво у Гадячі почали розвиватися. Останні упорядковані ним вечірки одбулися добре. Ні великий жаль, тво дуже мало уваги звертає на українські твори, спинючись на московських.

— Одеська "Прогресів" улаштувала 9 августи в олександровському парку "Українську гулянку", в якій візьмуть участь: артисти, хор "Прогресів", оркестр, бандурист Потапенко, ворожбітка М. Петрова та інші. Будуть живі картини, національні кюски, ріжні забавки.

— Незабаром у Зінькові має відбутися концерт на пам'ятник Т. Шевченкові в Києві.

— В Оріхові (Таврія) товариство українських артистів під орудою д. Гончаровського впоряднило 1 августи спектакль, чистий прибуток з якого піде на пам'ятник Т. Шевченкові. Грави "Назара Столою", були співи, декламації і коротенький реферат про життя та поезію Шевченка.

ДОПИСИ.

(Од власних кореспондентів).

ЧЕРНІГІВ. Археологічний з'їзд. 1 августи, у нас почався XIV археологічний з'їзд. Прибуло більше 300 членів, між якими відомі археологи — учених небагато.

Засідає з'їзд у дворянському зібранині. За председателя обірвано відому графиню Уварову, а за секретаря д. Трутowsкого. З'їзд розбився на 7 секцій. В презідіумі з'їзда беруть участь: губернатор Радіонов, губернатор, маршалок Комаровський, епископ Сілір та професор — копач Самоквасов. Дуже близкіх промов не було. Представителька дуже щось довго балакала, та з'їзд було відкладено.

Міський голова Верзилов в своїй промові помінув, що дрівній город Чернігів пережив багато трагічних моментів, як от напади татар та ляхів, а теперенки переживає археологічний з'їзд.

Секретар Його д. Доброльський в своїй промові підрахував, скільки хто давав жертв на з'їзд.

Д. Самоквасов розпочав копати могили біля Троїцького монастиря. В.

ХУТІР МОТРОНІВКА (Кулішівка), борзенськ. пов., (на Чернігівщині). В одному з попередніх чисел "Ради" було надруковано про ту тишу, котра панує в хуторі, де проживав П. О. Куліш. Але мертвата тиша не весь час там стоїть. Кожного року, 27-го липня, сюди прибувають люди з різних кінців. Цього року вже одинадцяти раз відбувалася тут національне свято — день патрона Куліша.

В цьому році, 27-го ще раніше почали сходитися, з'їжджаться люди з сусідніх сіл, городів. Була з Борзани, з Києва, Курска. Але селяни прибуло мало: по-між двома сотнями, прибувших рідко де маєли сільська світла.

В 12 годин було одправлено панахиду. Після неї Іван Троїцький, один з авторів "Широкі слізи над могилою Куліша" прочитав перед цим написаним ним віршом в день патрона Куліша.

Потім виступив хор, який тут же з'організувався з прибувших на могилу, і гарно проспівав чимало українських пісень. Голосно й мелодично звонилося по-над могилою: "Зібралися всі бурлаки", "Закуваха та сива зозула" і т. д. Всі, що прибули сюда, уважно слухали українським на місці їх доводиться користуватися "руськими сказками", які зовсім не відповідають життю наших селянських дітей.

Світкі", свої твори, та портрети Куліша.

За обідом балачки велись виключно про небіжчика Куліща. Люди, котрі знали його за життя, розказували про його працю, ширість, добрість, про його приступу у відносинах з селянами. Було розказано про деякі пригоди, що слукалися з небіжчиком.

Тут-же було прочитано і адресу Ганні Барвінок. З ініціативи II тут же було відкрито підписку на пам'ятник Шевченкові.

Довго ще після того люді гуляли на могилі. І всі вони тут з'єдналися, і здавалось, що вони діти одного батька, котрі лежуть тут, під високою могилою, уківчаною, руками його жінки.

С. МАНЮСІВКА, прилуцького повіту, (на Полтавщині). В минулому році завітав до нас земський начальник, скликав сільську громаду і приявя розпродажать харчовий хліб, анатомією поєднаний з насінням. Харчового хліба було в насінні 8172 пуд., ціну йому визначено 50 коп. за пуд, а в Прилуках тоді стояла ціна 65 коп. Селяне без вагання пристали на пропозицію земського начальника і синули розбрати хліб та везти його в Прилуки на перепродаж. Заможні селяни брали по 100—200 пуд.; за тиждень весь хліб розібрали. Перевіши таким чином натуральний зерновий засін на грощі (1586 карб.) і поклали його в Прилуцьке казначейство, селяни потім збули його в Підгірці, а потім відправили в Білгород. Заможні селяни брали по 100—200 пуд., ціну йому визначено 50 коп. Харчового хліба було в насінні 8172 пуд., ціну йому визначено 50 коп. Для книгарів, видавництв та усіх інституцій — 40% (а не 45%), які було надруковано в трьох попередніх номерах) знишки, коли беруть за готові грости. Замовляти наперед можна у Києві, в "Українській Книгарні" (Безаківська, 8). 0—276—9

ВИДАВНИЦТВО "СЕЛЯНСЬКА КНИЖКА".

Вийшов в світ № 1:

ЯК ХАЗЯЮТЬ СЕЛЯНЕ В ЧУЖИХ КРАЯХ

(Німецький, Бельгій, Голландій, Даній, Франції та Польщі). Написав В. Доманецький. Книжка в гарній, артистично зробленій обкладинці, має 133 сторінки друку, 14 малюнків та карту Європи. Ціна 20 коп.

Для книгарів, видавництв та усіх інституцій — 40% (а не 45%), які було надруковано в трьох попередніх номерах) знишки, коли беруть за готові грости. Замовляти наперед можна у Києві, в "Українській Книгарні" (Безаківська, 8). 0—276—9

Шукають бону француженку до хлопчика 6 літ на виїзд у село. Умови в "Раді". 3—283—9

Землемірської, чертьжної, або посади лісництва чи підлісничого, чи писарської роботи шукую; тут чи на недалекий відстань. Адреса в конторі "Ради". 2—295—2

НОВА БРОШУРА:

Д-р Ів. Луценко.